

VALSTYBĖS UŽTIKRINAMA NETEISMINĖ MEDIACIJA

Kas yra mediacija?

Mediacija – ginčų sprendimo procedūra, kurios metu vienas ar keli mediatoriai padeda ginčo šalims taikiai spręsti ginčą. Ginčo šalims pasiekus jas tenkinantį susitarimą yra parengiama taikos sutartis.

Kokiais atvejais yra galima neteisminė mediacija?

- Kai nesutariama su bendrasavininkiu dėl naudojimosi bendromis patalpomis ar turtais;
- Kai kitas asmuo negrąžina skolos ar daikto;
- Kai siekiate Jums padarytos žalos atlyginimo;
- Kai kilo ginčas su kaimynu dėl žemės sklypo ribų.

Šiais ir kitais atvejais, sprendžiant civilinius ginčus verta išbandyti neteisminę mediaciją.

Mediacija galima tik dėl tokio ginčo, dėl kurio pagal įstatymus leidžiama sudaryti taikos sutartį. Ginčo šalys gali pasinaudoti šiuo ginčų sprendimo būdu tik tuo atveju, kai ginčas dar nėra nagrinėjamas teisme.

Kokie yra neteisminės mediacijos privalumai?

Taikant mediaciją, ginčai dažnai išsprendžiami kur kas operatyviau nei teisme, šalys patiria mažiau su ginčo sprendimu susijusių išlaidų, padidėja tikimybė konkrečiau ginčo atveju tarp šalių atkurti ne tik teisinę, bet ir socialinę taiką. Taip pat, bet kuri ginčo šalis gali pasitraukti iš mediacijos, nenurodydama pasitraukimo priežasčių.

Greitesnis ir pigesnis procesas nei bylinėjantis teisme

Neviešas ir konfidencialus procesas

Savonoriškas procesas iš kurio bet kuriuo metu galima pasitraukti

Gali vykti ginčo šalims patogioje vietoje ir sutartu laiku

Nepavykus susitarti mediacijos metu, neužkertamas kelias kreiptis į teismą

Kas gali gauti valstybės užtikrinamą neteisminę mediaciją?

- Asmenys, kurių metinės pajamos ir jų (šeimos) turtas neviršija Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų pajamų ir turto lygių teisei pagalbai ir mediacijos paslaugoms gauti. Teikiama metinė asmens pajamų ir asmens (šeimos) turto deklaracija antrinei valstybės garantuojamai teisei pagalbai gauti (gali padėti užpildyti pirminę teisinę pagalbą teikiantys specialistai). Kartu turi būti pateikti asmens gautas pajamas bei išmokas patvirtinantys dokumentai.
- Asmenys, gaunantys socialinę pašalpą.
- Asmenys, kurie išlaikomi stacionariose globos įstaigose.
- Asmenys, kuriems nustatytas sunkus neįgalumas arba kurie yra pripažinti nedarbingais.
- Asmenys, sukakę senatvės pensijos amžių, kuriems yra nustatytas didelių specialių poreikių lygis bei šių asmenų globėjai (rūpintojai).

Pradėjus civilinių ginčų mediaciją sustabdomi ieškinio senaties terminai. Net ir nepavykus taikiai išspręsti ginčo, šalys išsaugo savo teisę kreiptis dėl pažeistų teisių gynimo į teismą.

Kaip gauti nemokamą valstybės užtikrinamą neteisminę mediaciją?

1

Pasikonsultuokite savivaldybėje pagal savo deklaruotą ar gyvenamąją vietą su pirminę teisinę pagalbą teikiančiais specialistais. Pirminės teisinės pagalbos specialistai padės užpildyti reikiamus dokumentus dėl mediacijos, patars bei suteiks teisinę konsultaciją rūpimu klausimu.

2

Kreipkitės į Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybą ir jos teritorinius padalinius, veikiančius Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Klaipėdoje.

3

Pateikite dokumentus:

- Nustatytos formos prašymą (gali padėti užpildyti pirminę teisinę pagalbą teikiantys specialistai).
- Asmens teisę gauti antrinę teisinę pagalbą ir mediacijos paslaugas įrodančius dokumentus.
- Su kilusiu ginču susijusius Jūsų turimus dokumentus.
- Kitos ginčo šalies rašytinį sutikimą medijuotis.

4

Pasirinkite pageidaujimą mediatorių. Jeigu ginčo šalys pageidauja, kad mediaciją vykdytų iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo jų pasirinktas mediatorius, prašyme nurodoma ir ginčo šalių suderinta pageidaujama mediatoriaus kandidatūra.

5

Susisiekite su paskirtu mediatoriumi. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai priėmus sprendimą paskirti valstybės užtikrinamą neteisminę mediaciją, kuo skubiau susisiekite su sprendime nurodytu mediatoriumi ir susitarkite dėl mediacijos procedūros pradžios.

Kokios yra mediatoriaus pasirinkimo sąlygos?

Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašas skelbiamas:

- Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos interneto svetainėje <https://vgtpt.lrv.lt/>
- Informacinėje teisinių paslaugų sistemoje TEISIS <https://www.teisis.lt>

Valstybės užtikrinamą neteisminę mediaciją gali vykdyti tik tie mediatoriai, kurie įrašyti į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą ir yra sudarę su Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba valstybės užtikrinamos neteisminės mediacijos teikimo paslaugų sutartis. Nepasirinkus pageidaujamo mediatoriaus, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba parinks mediatorių iš sąrašo.

Dažniausiai pasitaikantys atvejai, kai valstybės užtikrinama neteisminė mediacija neteikiama:

- Asmuo nepateikia dokumentų įrodančių jo teisę gauti antrinės teisinės pagalbos ir mediacijos paslaugų.
- Nepateikia kitos ginčo šalies rašytinio sutikimo medijuotis.
- Reikalavimas yra akivaizdžiai nepagrįstas.
- Kreipiamasi dėl neturtinės žalos, susijusios su garbės ir orumo gynimu, tačiau nepatirta turtinė žala.
- Reikalavimas susijęs su ūkine komercine veikla ar savarankiška profesine veikla.

Kiek valandų kompensuojama valstybės lėšomis?

Valstybės lėšomis apmokama mediacija gali vykti iki 4 valandų, o mediatoriui nustačius, kad galimas taikus susitarimas, pagal jo prašymą mediacija gali būti pratęsta dar 4 valandoms.

Ar mediacijos metu sudaryta taikos sutartis yra privaloma?

Ginčo šalims pavykus taikiai išspręsti ginčą, mediatorius padeda sudaryti taikos sutartį, kurią ginčo šalys pateikia teismui patvirtinti supaprastinto proceso tvarka. Teismo patvirtinta taikos sutartis tampa privaloma vykdyti abiem ginčo šalims. Jeigu kuri iš ginčo šalių sutarties nevykdo, ji gali būti vykdoma priverstinai.

Kur priimami dokumentai valstybės užtikrinamai neteisminei mediacijai gauti?

VILNIAUS SKYRIUS:

Odminių g. 3, 01122 Vilnius
Tel. 8 700 00 211
teisinepagalba@vgtpt.lt

KAUNO SKYRIUS:

Kęstučio g. 21, 44320, Kaunas
Tel. 8 700 00 177
kaunoskyrius@vgtpt.lt

KLAIPĖDOS SKYRIUS:

Vilties g. 10, 92231, Klaipėda
Tel. 8 700 00 191
klaipedoskyrius@vgtpt.lt

ŠIAULIŲ SKYRIUS:

Vasario 16-osios g. 49, 76296, Šiauliai
Tel. 8 700 00 214
siauliuskyrius@vgtpt.lt

Daugiau informacijos rasite:

- Tarnybos interneto tinklalapyje <https://vgtpt.lrv.lt/>
- Informacinėje teisinių paslaugų sistemoje TEISIS <https://www.teisis.lt>

